

05.02.2018

Asia/6

§ 65

V 14.2.2018, Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloite Helsingin koulujen osallistumisesta alueelliseen kielikokeiluun

HEL 2017-013027 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Sininen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sininen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsinki tarjoaisi kouluilleen mahdollisuutta osallistua ja anoisu mukaan alueelliseen kielikokeiluun, jossa kielivalikoimaa laajennetaan ilman velvoittavaa ruotsin kielen opiskelua. Kokeilulupa haetaan koulukohtaisesti ja se myönnetään opetuksen järjestäjän hakemuksesta. Tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kielten opiskelua.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsiteltäväksi siten, kuin 30 luvun 11 §:ssä määrätään, sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Muutoin ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä 11 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

Sinisen valtuustoryhmän kaikki jäsenet, valtuutettu Sampo Terho ja valtuutettu Jussi Niinistö, ovat allekirjoittaneet 29.11.2017 jätetyn aloitteen. He ovat pyytäneet aloitteen jättämisen jälkeen, että aloite otsikoidaan ryhmäaloitteeksi.

Kaupunginhallitus viittaa kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausuntoon ja toteaa seuraavaa:

Laki toisen kotimaisen kielen kokeilusta perusopetuksessa (1134/2017) tuli voimaan 1.1.2018. Lain tarkoituksena on toteuttaa kokeilu kielivalikoiman laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kotimaisen kielen opiskelua. Kokeilun toimeenpanosta, seurannasta ja ohjeistuksesta vastaa Opetushallitus. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää kokeiluun tarvittavat luvat.

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki on kansainvälinen. Pohjoismainen yhteistyö korostuu kulttuurin, arvomaailman ja hyvinvoinnin periaatteiden vuoksi. Luontevat kansainväliset yhteistyökumppanit ovat pohjoismaat ja pohjoismaiset pääkaupungit. Tässä yhteistyössä kielelliset ja kulttuuriset tekijät ovat tärkeässä roolissa.

Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti syksystä 2018 lähtien ensimmäisen vieraan kielen (A1-kieli) opiskelu aloitetaan 1.-luokalta, joka mahdollistaa A1-kielen opiskelun peruskoulussa yhdeksän vuoden ajan aiemman seitsemän sijaan.

Kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta ja kasvatusta lisätään. Strategian mukaan englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä tullaan kaksinkertaistamaan.

Toisen kotimaisen kielen opiskelu alkaa suomenkielissä kouluissa vuosiluokalta kuusi, mikäli oppilas ei ole aloittanut ruotsinkielisen opiskelua vieraana kielenä (A-kieli) ennen sitä. Kaikissa ruotsinkielisissä kouluissa 1.-luokalta alkava A1-kieli on suomi. Koska ehdotettu kielikokeilu johtaisi toisen kotimaisen kielen (suomi, ruotsi) opiskelusta luopumiseen, se asettaisi oppilaat eriarvoiseen asemaan ja vaarantaisi oppilaiden jatko-opintokelpoisuuden, koska toinen kotimainen kieli kuuluu pakollisena toisen asteen opintoihin. Myös nuorten työllistymisen näkökulmasta on perusteltua, että he opiskelevat ruotsia.

05.02.2018

Asia/6

Ruotsinkielisissä kouluissa vieraan kielen (A2-kieli) opiskelu alkaa vuosi-
siluokalta neljä. Kevään 2018 aikana selvitetään, kuinka vieraiden kiel-
ten opetusta ruotsinkielisissä kouluissa voidaan varhentaa 2019-2020
alkaen. Myös suomenkielisessä perusopetuksessa päivitetään kaupun-
gin kieliohjelma A2-kielen (toinen vieras kieli) osalta.

Kaupunginhallitus ei pidä tarkoituksenmukaisena lähteä mukaan kysei-
seen kokeiluun. Helsingissä toteutuu jo nykyisellään laaja kielivaliko-
ma.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi

Liitteet

1 Sininen valtuustoryhmän ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.01.2018 § 13

HEL 2017-013027 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu
Sampo Terhon ym. aloitteesta seuraavan lausunnon:

Valtuutetut Terho ja Niinistö ovat esittäneet valtuustoaloitteessaan, että
Helsinki lähtisi mukaan opetushallituksen yhdessä opetus- ja kulttuuri-
ministeriön kanssa avaamaan kokeiluun. Kokeilussa toisen kotimaisen
kielen opiskelu olisi vapaaehtoista ja sen tilalla opiskeltaisiin muuta vie-
rasta kieltä. Tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kieltenopiskelua.
Kasvatus- ja koulutuslautakunta ei näe tarkoituksenmukaiseksi lähteä
mukaan kyseiseen kokeiluun, sillä Helsingissä toteutuu jo nykyisellään
laaja kielivalikoima.

Helsingin kaltaisessa pohjoismaisessa hyvinvointikaupungissa kaksi-
kielisyys on rikkaus. Kaupunki on toimintaympäristönä vahvasti sekä
suomen- että ruotsinkielinen. Kaupungissa on sekä suomen- että ruot-

sinkielisiä kouluja. On tarkoituksenmukaista taata oppilaille valmiudet toimia kaksikielisessä kaupunkiympäristössä. Nuorten työllistymisen näkökulmasta on perusteltua, että työmarkkinoille tulevat osaavat molempia kotimaisia kieliä. Lisäksi kaksikielisessä kunnassa julkisella sektorilla edellytetään molempien kotimaisten kielen taitoa. Helsingissä ruotsin kielen osaaminen korostuu eri tavalla kuin esim. Itä-Suomen kunnissa.

Kaupunkistrategian mukaisesti Helsinki on kansainvälinen. Pohjoismainen yhteistyö korostuu kulttuurin, arvomaailman ja hyvinvoinnin periaatteiden vuoksi. Luontevat kansainväliset yhteistyökumppanit ovat pohjoismaat ja pohjoismaiset pääkaupungit. Tässä yhteistyössä kielelliset ja kulttuuriset tekijät ovat tärkeässä roolissa. Pohjoismaisen yhteistyön päälle on hyvä rakentaa laajempaa kansainvälisyyttä.

Kansainvälisyyden huomioiminen näkyy kasvatuksessa ja koulutuksessa. Helsingin kaupunkistrategian mukaisesti syksystä 2018 lähtien ensimmäisen vieraan kielen (A1-kieli) opiskelu aloitetaan 1.-luokalta. Aikaisemmin A1-kielen opiskelu on suomenkielisissä peruskouluissa käynnistynyt kolmannella vuosiluokalla. Syksystä 2018 lähtien uudistus mahdollistaa A1-kielen opiskelun peruskouluissa yhdeksän vuoden ajan aiemman seitsemän sijaan.

Helsingiläisten kielitaitoa tullaan myös monipuolistamaan lisäämällä kielikylpy- ja kielirikasteista opetusta ja kasvatusta. Strategian mukaan englanninkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen paikkamäärä tullaan kaksinkertaistamaan.

Toisen kotimaisen kielen opiskelu alkaa suomenkielisissä kouluissa vuosiluokalta kuusi, mikäli oppilas ei ole aloittanut ruotsinkielisen opiskelua vieraana kielenä (A-kieli) ennen sitä. Kaikissa ruotsinkielisissä kouluissa 1.-luokalta alkava A1-kieli on suomi. Koska ehdotettu kielikokeilu johtaisi toisen kotimaisen kielen (suomi, ruotsi) opiskelusta luopumiseen, se asettaisi oppilaat eriarvoiseen asemaan ja vaarantaisi oppilaiden jatko-opintokelpoisuuden, koska toinen kotimainen kieli kuuluu pakollisena toisen asteen opintoihin.

Ruotsinkielisissä kouluissa vieraan kielen (A2-kieli) opiskelu alkaa tämän hetkisen kieliohjelman mukaan vuosiluokalta neljä. Kevään 2018 aikana selvitetään, kuinka vieraiden kielten opetusta ruotsinkielisissä kouluissa voidaan varhentaa lukuvuodesta 2019–2020 alkaen. Myös suomenkielisessä perusopetuksessa päivitetään kaupungin kieliohjelma A2-kielen (toinen vieras kieli) osalta.

Opetuslautakunta on antanut kaupunginhallitukselle vastaavan lausunnon Nuutti Hyttisen ym. alueellista kielikokeilua koskevasta valtuustoa-loitteesta 23.8.2016.

05.02.2018

Opetushallitus on yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa avannut perusopetuksen järjestäjille mahdollisuuden osallistua alueelliseen kokeiluun kielivalikoiman laajentamiseksi ilman velvoittavaa toisen kansalliskielen opiskelua. Hakuaika on 18.12.2017-9.2.2018. Hallintosäännön (luku 15, § 4, kohta 2) mukaan toimialajohtajan toimivaltaan kuuluu tarvittavien kokeilulupien hakeminen.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Outi Salo, perusopetusjohtaja, puhelin: 310 86774
outi.salo(a)hel.fi

Niclas Grönholm, ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja, puhelin: 310 86225
niclas.gronholm(a)hel.fi

Pertti Joonas, pedagogisten palveluiden päällikkö, puhelin: 310 86232
pertti.joona(a)hel.fi

Jenni Tirronen, asiantuntija- ja toimistopalvelupäällikkö, puhelin: 310 73014
jenni.tirronen(a)hel.fi